

Tað kann verða ein stór broyting hjá barninum, at nú skal tað sita, tá vit hava tíma og bert renna, tá tað er fríkorter. Tá barnið reisir seg upp, tá tað ætlar sær, órógvart tað undirvísingina, men tað er eisini nakað, sum barnið skal læra

Av tí, at flestu børnini eru á stovni saman við javnaldrum, so eru nógv gerandisorð, sum tey ikki læra natúrliga longur

Les saman

Tá børnini byrja í fyrsta flokki verður farið undir at læra bókstavir og at lesa, sum eitt av tí fyrsta. Tí er umráðandi, at foreldur eisini eru við á hesum økinum frá byrjan av við at lesa fyri og seinni við børnum sínum hvønn dag.

Áðrenn børnini duga at lesa verður mælt til at lesa fyri teimum. Tá børnini sjálvi duga at lesa er gott at hava sum meginreglu, at tey lesa so nógv minuttir, sum tey eru ár – í 1. flokki er tað einar sje minuttir um dagin, greiðir lesivegleiðarin frá.

Tá foreldur og børn velja tilfar, so heldur Marianna Skarðenni Poulsen, at tað hjálpir væl upp á hugin hjá barninum, um bókurnar eru um okkurt, sum barnið hevur áhuga í.

– Á bókasavninum eru nógv ar góðar bókur, og barnið kann finna sær okkurt, sum tað hevur áhuga í. Eg vil viðmæla krabbabókurnar, sum eru býttar upp eftir torleikastigi. Eisini gevur Nám nógv góðar barnabókur út, so nógv er at velja í, sigur hon.

Tosa um hugtøk

Eisini er umráðandi at tosa saman um tað, sum lisið verður, tí tað eru nógv orð og hugtøk í lisna tilfarinum, sum barnið ikki skilur. Marianna Skarðenni Poulsen heldur, at av tí, at flestu børnini eru á stovni saman við javnaldrum, so eru nógv gerandisorð, sum tey ikki læra natúrliga longur. Tí mugu foreldur og lærarar seta sær fyri at greiða frá tá lisið verður, so barnið venur seg við orðini og hugtøkini. Eisini verður lættari at læra at lesa, tá ein kennir fleiri hugtøk aftur í tekstunum, heldur hon.

– Fleiri orð tú kennir, fleiri orð kennir tú aftur, tá tú fert at lesa, staðfestir hon.

Marianna Skarðenni Poulsen greiðir frá, at tað er sera ymiskt, hvussu skjótt børnini læra at lesa. Summi børn duga longu at lesa, tá tey byrja í skúla, ímeðan

ÚR FALDARINUM “TÁ BARNIÐ BYRJAR AT LESA”

Soleiðis stuðla tit barninum málsliga:

Lesið dagliga fyri og saman við barninum.

Syngið fyri og saman við barninum. Spælið tykkum við rímum og ramsum.

Tosið um tað tit gera (ymiskt tit siggja, les kúkuuppskriftina, sjónvarpskránna, ella okkurt úr bløðunum og spyr hvat barnið hevur gjørt tann dagin).

Hyggið at barnafilimum saman, steðgið filminum og tosið um okkurt, ið er áhugavert at tosa um. Rættið ikki barnið, um tað sigur okkurt skeivt. Takið setningin upp aftur við rætta málburðinum.

Brúkið orðakort, har orð og bókstavir standa á. Setið móguliga orðakort á lutir, djóramyndir o.a.

Forteljið søgur og latið barnið fortelja søgur, ið tað sjálvft finnur uppá. Lagt til rættis hava: Helga Andreassen, Gunnvá Dam og Tonnie Strøm

summi als ikki duga. Tey flestu koma tó eftir tí um jóltíðir.

Tá tey børnini læra at lesa, kunnu foreldrini hava í huga, at tað hjálpir barninum um peikað verður við fingrinum, tá man lesur. Eisini kann man biðja barnið peika, tá man lesur fyri tí, so tað sær orðið, sum lisið verður, sigur Marianna Skarðenni Poulsen.

– Hetta er soverið, sum vit gera í skúlanum, men sum avgjørt eisini er gott at gera heima, sigur hon.

Tað er ikki bert teksturin, sum er umráðandi, tá barnið skal læra bókstavir, orð og ljóð. Myndirnar eru avgjørt eisini av stórum týðningi, og tær geva nógv orð – bæði til foreldur og barnið, heldur hon.

Samband við onnur

Tey børnini, sum koma í flokk saman skulu vera saman meginpartin av tíðini í fleiri ár, tí vigar tað sosiala sambandi millum børnini í flokkinum eisini nógv.

Tað eru serliga flokslærarar, ið taka sær av trivnaðinum í flokkinum, og Marianna Skarðenni Poulsen greiðir frá, at í fyrsta flokki eru nógvir tímar í froyrskum, sum eisini verða brúktir til at arbeiða við ymiskum samansjóvandi evnum og bólkaarbeiði annars. Harumframt er tað umráðandi, at heimini hava í huga, at tá børn-

ini verða boðin í føðingardagar ella eitthvørt annað hjá hvørjum øðrum, so skulu tey fara, so ongin verður útihýstur.

Summir flokkar gera eisini vinabólkar, har børnini fáa høvi til at vitja heima hjá hvørjum øðrum. Hon heldur, at tað er ymiskt, hvussu væl slíkir bólkar rigga, tí tað eru ikki øll foreldur, ið eru før fyri at taka í móti børnunum. Tá børnini vitja í vinabólkum er tað av allarstørsta týðningi, at foreldrini hava okkurt fyri børnini og eru við í tí, sum fer fram.

Ein annar móguleiki er, at foreldrini skipa fyri tiltøkum nakrar ferðir um árið, har øll børnini við foreldrum mæta og gera okkurt saman. Tá fáa øll høvi til at siggja hvønn annan og tosa saman.

Hon greiðir frá, at um man brúkar foreldrini, so er tað góður fongur fyri flokkin og fyri einstøku børnini. Onkuntíð hava foreldrini brúkt sitt egna arbeiðslív ella frítíðarítriv og til dømis bjóðað børnunum við at hyggja, tá tey fletta.

– Tað hjálpir við trivnaðinum hjá barninum, tá tað sær foreldrini tosa við onnur foreldur, og tá barnið veit, at foreldurini ikki tosa negativt um hini foreldrini, børnini ella lærarar, sum barnið er saman við í gerandisdegnum, sigur Marianna Skarðenni Poulsen.